

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Eressz évre 10 — kr.
Félévre 5 " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:
Nagy hasabos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és több szá-
mú hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díjma-
den külön beiktatásért 30 kr.

A munkás telepről.

— Orvosi munkatársunktól. —

II.

A m. á. v. üzletvezetője avval a kérelemmel járult a nemes városhoz miszerint illő áron engedjen át megfelelő darab földet melyen munkás telepet ohajtana létesíteni.

Mintha hallanám az önző házi uraknak (mert ilyenek is vannak) a localpatriotizmus mezébe öltöztetett kifakadását: mit akar ez az id-gebnől idevetődött gárda és annak vezetője kinek szintén nem a basa halmán innen . . . a többi diákul van.

Nem is jó nekik itt közöttünk még külön várost akarnak alkotni városunkban; de biz abból semmi sem lesz nem adunk egy talp-alatnyit sem a város földjéből e czélra.

E kérdést akarom én tárgyalni, hogy kimutassam a fenti gondolkodás helytelenségét.

Nem szemrehányás hanem hálás köszönet illeti a m. á. v. üzletvezetőségének de nek népszerű főnökét ez eszme felvetéseért és ha sok oldalú buzgó és lelkiismeretes tevékenysége, alantasaival szemben odaadó humánus bánásmódja és mindennek felett kiváló szakismerete őt amugy is városunk legkiválóbb és tiszteltebb polgárai közzé nem sorozná ennek propagálása kezdeményezése létesítése magátan is kell, hogy oda emelje. Mint szakavatott buzgó hivatalfőnök, mint alantasainak igaz jó akarója és gyámolítója, mint városunk lelkes és odaadó polgára; hosszú nehéz pályája

kiterjedt utazásai alatt kitűnő észlelő képessége és sok oldalú tudásával bővitett tapasztalatait akarja így érvényesíteni az intézménynek, melyet képvisel ép úgy mint városunknak hasznára mert kétségtelen, amit más városok pótlólag nagy költséggel hihetetlen akadályokkal küzdve kénytelenek máma végrehajtani, a munkások kitelepítését, így akarja bölcs előre látással kikerülni.

E létesítendő telepnek felállítására mellett vallás erkölcsi, szociális és higiéniai momentumak végtelen sora szól, más tekintetben a város más a m. á. v. részéről.

Mig a vasut munkásait a kor követelményeinek megfelelő olcsó száraz, világos egészséges lakásukhoz juttatva egészséges munka bíró erős gardát terem magának, mely némiképen helyhez kötve állandó, buzgó odaadó munkaszerőt képviselend; addig a város ez által elkerülheti a tulsufolt szűk miasmás fertőzött lakások megszorodását, melyekbe e szegény munkás osztálynak a drágaság miatt szorulni kellene.

Mig a vasut annyi száz és száz főből áll az ország és világ minden részéből összeverődő, igen gyakran haza vallás-erkölcsi, a kor ferde kinnövéseit képező szociális tévianokkal saturált tömeget, állandóbb felügyelet és megfigyelés alatt tarthatja a munkaidőn kívül is; helyes vezetés, oktató felvilágosításokkal, — és a jó példa által az eltévelyedetteket is jobb utra terelheti: addig a város népének puritán tiszta erkölcsi és világ nézete óvatik meg ez elemeknek távollatása által.

Mig a vasut munkásainak alyai gondoskodásával kellemes otthont szerelve, ott könnyű szerel érheti el annak testi és szellemi fejlesztését, munka és rendszeres lelkes híveket szerez; addig a város nem egy a nagy városok bünös fertelmeiben elmerült kóros egyéntől oltalmaztatik ki itten csak terjesztője lenne ama kórnak és általánosságban minden kórnak melylyel mint vasutas hamar jöhet kölönösen járvány alkalmával érintkezésbe.

Mindazon fent elősorolt okokból, melyeket bővebben kifejtetem gondolom főlősleges, üdvösnek, czélszerűnek sőt kívánatosnak tartom a munkástelep létesítését és annyi előnyel szemben bizony csekély árnak tartom, ha az a nemes város, akár az átkos földnek nevezett düllőből, akár más parlagon heverő mit sem jövedelmező földből kihalit egy részt e czélra — és ezt sem ingyen. Igen gyenge érvelésnek tartom azt, mely a város rendezésének befejezetlen voltát hozza fel ellene, mert nem tételezhetem fel a város t. főmérnökéről, ki annyi éveken át van helyén, miszerint legalább főbb vonásokban ne ismerne annak tervezetét és ki ne jelölhetné a helyet mely azt akadályozni semmi szin alatt nem fogja. A jog és pénzügyi bizottságban felhangzott kérdést vajjon e nagy testületnek vagy egyes személynek adja e a helyet én legjobb akaratom mellett komolyan venni nem tudom, mert kérdés tárgyát képezheti-e vajjon egy állami fenhatóság alatt működő, tehát mindnyájunkat közelről érdeklő szervezetnek vallás-erkölcsi szociális és higiéniai te-

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Az aleançoni hercegnő.

A Debreczen számára írta: —

Igmándy Miklós.

Egy koronás hercegnő oda égett
Hogy szolgálta az ügye fogyott népet;
Könnyet törölni csitítani sirást
Irgalom szoldjába beállott bizást.

S a végzet keze épp akkor sújtott rá . . .
A szívem összeszűgörodi rá:
Kit heve gerjeszt magasb indulatnak,
Oh titkok titka, halnia kell annak.

Ki fogja nekem e titkot feltárni.
Oh boldog Isten, ezt megmagyarázni?
— Szólj meg, Uram, — te tetted, — mért tetted?
Add vissza nyugalma az én lelkemnek!

A törökök családi életéről.

Irla és a Csokonai-kör 1897. ápril 23-iki ünnepélyes ülésén felolvasta:

dr. Knos Ignác

a M. Tud. Akadémia I. tagja.

Nem oly könnyű dolog — mert nem is adódik rá egyhamar alkalom — a törökök családi életébe bepillantani. Hiszen jórészt még azt is kétségbe vonják, hogy kelet népeinél van-e egyáltalán családi élet. Nyilván úgy okoskodnak, hogy a hol több nő illetve több feleség kerül együvé, ott családi életről szó se lehet. Szent igaz hogy nehezebb ott rendet tartani, hol több asszony van a háznál. Mikor néha még egy is fel tudja forgatni az egésztestet. Ezt a tapasztalatot a keleti embernek is volt módjukban tenni, mert más-külföldben nem volnának olyanok, a kik a többnéjűségnek előtök is kétes ingeréről lemondva, egy asszonyt is beérik. — De hogy tévedésben ne maradjunk, eteve ki kel jelentenem, hogy egy mohamedán családnak is csak egy asszony lehet a feje. Ha ki azonban több feleség után áhitozik, az gondoskodik is róla, hogy jó távolra helyezze el őket egymástól és valahogy egy fedél alá ne

találjanak kerülni. Mert — noha rózsás — de éles körmökkel a török nők is el vannak látva. — Mily nagy a varázsa ennek az egy szónak hogy O r i e n s. Hisz kit ne érdekelné az a mesés kelet, melynek titkokzatosságáról oly fantasztikus képeket alkotunk magunknak; kit nem bilincselnének le azok a káprázatos leírások, melyek mint mennyi tündérrege esendülnek meg füleinkben, és kinek a szíve nem dobban egy édes heveset, ha csak a képzelete i bekukkan abba a bódítóan rejtelmes édenbe, melynek földre szállott neve h a r e m.

Hogy kiszinezi e szót a mi röpke képzelődésünk. Dusan megaranyozott márvány paloták és czikornyás boltivékkel körülvett folyosók tűnnek elő lelki szemünkben. A balzsamos levegő át meg át jár rajtuk, és kéjjel folyja körül te-tünköt az az átható illat, mely e tündér palota rózsás kertjeiből kiesap. Fülemlék danája rezgetteti meg azt a mélabus esendőt, mely örök titokként fekszi meg a szívek birodalmának eme földi tanyáját. Az aranytól csillogó és márványtól fénylő nagy kapu ime megoyilik előtünk és elfogódott szívvel, lázasan lüktető erekkel merészkedik be tekintetünk, melyet csakhamar ke-

kintetektől indokolt célra vagy pedig magán egyénnek üzérkedés céljaiból?

Ne retellenjen vissza hát üzletvezető ur, oldalán talál ha küzdeni kell a jó-nemes és üdvösért mindnyájunkat.

BELFÖLD

A képviselőház mai ülése. A képviselőház ma délelőtt 10 órakor ülést tartott, melynek napirendjére a tegnapi elfogadott törvényjavaslat harmadszori olvasásán kívül hét interpellációra adandó válaszok voltak kitűzve. A mai ülése válaszolt a miniszterelnök K o s s u t h Ferencz interpellációjára a külügyi jegyzékváltások időnkénti közzététele tárgyában: A p p o n y i Albert gróf interpellációjára a török-görög háboru és a király szentpétervári látogatása ügyében, P o l ó n y i Géza interpellációjára a török-görög háboru és a király szentpétervári látogatása ügyében, valamint a belügyminiszter A p p o n y i Albert grófnak a jászberényi tisztújítás tárgyában, M o l n á r Jánosnak V r a b e l Mária temetésénél az egyházi szertartásnak a hatósága által történt meggátlása ügyében és ugyanannak a gönczi főszolgabíró szabálytalan eljárása tárgyában, végül P o l ó n y i Géza-nak Zólyom megye rendes közgyűlésére törvényellenesen kibocsátott főispáni megbízás tárgyában hozzájuk intézett interpellációkra.

Ellenség. Szelidséget fogadott és vadság az egész élete, szeretetre van kötelezve és gyűlölség a mindennapi foglalkozása. A hírhedt püspökről, Strossmayerről van szó ismét, akinek káromlása még az imádsága is. — Veszedelmes, bűnös fanatizmussal gyűlöli a magyarokat s árt nekik, károkra van, a hol csak lehet. A Horvátországban élő magyarokat örökösön bántja és a magyar fiuknak még a magyar imádságot is meg akarja tiltani. — Most újra hír érkezett, hogy a templomba, ahol az áhitatos magyarok az anyanyelvükön énekelnek, fogadott horvát embereket küld a püspök és ezek tulkiáltják a magyar éneket és a püspök parancsára így zavarják meg a magyar emberek áhitatát. Ezt a püspököt már egyszer a király is megintette. A királyi szó sem volt elég, hogy bűncinek gátat vessen.

zenekkel fedünk be, hogy a káprázatos fény meg ne vakítsa. Lábaik mintha gyökeret vernének a földben, megtagadják a szolgálatot.

Mily égi látomány, mily Istenek sugallta jelenés. Igen, ilyeneknek képzeltük mi el azt a földi édent, melyet Mohammed teremtett meg buzgó hívőinek, és a melyről mi hitetlenek csak halovány meséket hallunk. De ime ott vagyunk a palota belsejében, a hárem szentségének küszöbén. A talpig fegyverben álló eunukhok vérben forgó szemekkel mérnek végig és kétkedve mérnek utat a szentélyek szentélyébe, a keleti muhamedán világ legköltsőbb alkotásába.

Épület és kert mintha egygyé folynék össze, paloták, kioszkok tömkelege mintha berkekkel és lugasokkal léptek volna örökös frgyre. A felhőtlen kék égre ciprusok örökös zöldje mosolyog és gyémánt ragyogásu virágok ezernyi változata innen is kicsillan, amonnan is. — A madarak zenéjére patakok esobogása üti a ritmust, és a sző kellő vizsugarak miriádjában ugyaneannyi szivárvány játszadoz. Ime annak a képnek pusztán a keretje, melyet a háremről mi európaiak magunknak alkotunk. Tovább egy lépéssel, közeledjünk a szentély felé. Egy adott jelre, mely zsbasztó és elandalító zene megszólalásából áll, elő lejtének a hárem legragyogóbb virágai, a természet legcsodásabb alkotásai: a nők. Átlátszó, lehetszerű lepel simul rá arra a lenge alakra melynek ciprusnál is karcsubb a termete, gazellánál is hajlékonyabb a mozdulatai, rózsánál is

Mire vár? A magyar lakosság fog esküdt ellensége ellen fellázadni s olyan leczkét fog adni Strossmayernek, hogyha elfeledte, azután megemlegeti a magyarok istenét.

KÜLFÖLD.

Alku. Szünik az ágyuzás és elkövetkeznek a jegyzékváltások. Alkudoznak. A török hajlandó a békére, a görög szeretné a békét, a nagyhatalmak vállalkoznak a politikai ügynök szerepére. A porta kegyes és kijelenti, hogy nem kíván nagy áldozatokat. Nem? Hát az a sok halott, a melyekkel temetőket lehetne benépesíteni — nem nagy áldozat? Az semmi. Ember nem számít, csak a pénz és falvak, városok, melyeknek minden talpalatnyi földjét vér áztatja meg. — A görög király már nem bizakodik, már megelégette népe szenvedését, a tömeges gyilkosságot és bekét koldul. Országának tragédiája különben nem vette el a jó hangulatot, mert van kedve a börzén játszani. Kedve és valami maradék pénze, amellyel 35 millió frankot nyert. — ezébe jut-e, hogy ennek a pénznek legalább egy részét az apaktól kenyérkereső fiuktól megfosztott családok között kellene kiosztani? Nem gondol erre, ő most már csak a saját bőrét védi és alkuszik.

A kvóta felemelése.

Debreczen, május 12.

Az egész vonalon megindult végre a hadjárat a magyar nemzet vagyoni megrontása ellen. Most történnek a különböző felvonulások és taktikai húzások, hogy az előre megállapított cél, a 34.6 százalékos kvóta keresztül vitessék. Ennek a gyalagos hadjáratnak egyes részleteivel behatóbban foglalkozni alig érdemes.

A világgá bocsátott hirteléseknek Bécsben már visszhangja akadt. A Neue Freie Presse esti száma már nagy hánggal dicsekszik, hogy milyen kedvezőek nek k ell a z u j k i e g y e z é s i j a v a s l a v a s l a t o k n a k M a g y a r o r s z a g r a n é z v e l e n n i, ha Bánffy a status quot visszautasítja! Természetesen az,

ragyogóbb a két arca, és a világ legerősebb itálánál is részegítőbb a tekintete.

Ajka ha megszólal, mintha rózsákat hullatna, két szeme ha könybe labbad, mintha gyöngyök peregnének le róla, lába ha a földet tapodja, mintha virág fakadna a helyén. Ilyennek képzeltük mi őt megannyian. Játshi szökelléssel ugy el-elugrandoz, mintha sejtelmes felelem szállana meg, és csak ha vágó szembe pillantunk, akkor ragyog ki belőle az édes megnyugvás biztató és boldogító fénye.

És mily édes csicsérgéssé válik a beszéd, ha az ő ajkaiból röppen ki, mily tulvilágivá lesz a dal, ha az ő hangja leheli elő.

És mily szédítőek azok a tánc mozdulatok, melyek mintha testje ritmusába olvadnának bele.

Bódul a tekintet, mely nem bírja ki e nagy fényt; ingadoz a láb, mely a gyönyörök árja alatt roskad, és dadogóvá lesz a nyelv, melyet az érzélem melysége benit meg. Nem a föld ez többé, hanem a tulvilági az éden.

Azonban elég lesz a képből, Hisz csak kép akart lenni, halvány és szintelen utánzata annak a bódító álomnak, melybe oly szívesen el-elringajuk magunkat. Hogyan? kérdik önök, hát nem valóság az, a mit az imént hallottunk, és csak álmokép ámitgatott bennünket?

Ugy van, önök csak álmoképet hallottak, a mely a valóságban nem létezett soha. Más, egészen más az a török családi élet, mely a hárem fogalmával szoros kapcsolatban van; a minthogy különbözik a valódi keleti élet

hogy az egész dolog egy nagy hazugság, a Neues Freie Pressenek nem áll érdekében kijelenteni.

Legnagyobb fontossággal bír a mai hírek közül az az értesülés, hogy a király a jövő héten Budapesten való tartózkodása alkalmával a kvóta emelés ügyében a szabadelpvű párt — egyesvezérembereit a budai várpalotába magához fogjarendelni és tőlük információkat fog kérni. Ugy látszik, Bánffy átadta Bécsben a proskribáltak listáját, a kik a pártban ellene vannak a kvóta emelésnek és most a király által reájuk pressziót kíván gyakoroltatni.

Ujabb értesülések is megerősítik azt a hírt, hogy a pártban vannak sokan a kik a kvóta felemelést semmi áldorúgyek alatt nem fogják megszavazni.

A magyar kormánynak az osztrák kormányhoz a kvóta ügyében intézett jegyzékére a válaszjegyzék ma megérkezik Budapestre és még ma délután 4 órakor tartandó minisztertanács már foglalkozik is vele és egyszers mind megállapítja a további teendőket.

Az elvi alap.

Debreczen, május 12

Bolond náció az az osztrák, vagy talán nagyon is okos. A magyar kvótaküldöttség határozata, melyet a Budapesti Tudósító kegyelméből a mai lapunkban is közléstünk, világosan kijelenti, hogy a magyar bizottság szívesen hozzájárul a kvóta felemeléséhez, Bolondok tehát az osztrákok, hogy nem fogják rögtön szavánál ezt az érdemes küldöttséget, de nagyon okosok is, mert jól tudják, hogy Bánffy ur utánuk szalad és ezüst tálcán kínálja majd nekik a nyomorult milliókat.

Két világos kijelentést tesz ez a kedves kis határozat. A harmadik pont így hangzik:

„Ha az osztrák bizottság a magyar bizottság által ajánlott alapot elvetvén helyébe mást, aránylag jobbat hozna javaslatba, a magyar országos bizottság hajlandó ilyen javaslatot a maga részéről is komoly megfontolás és beható eszmecsere tárgyává tenni.

A magyar országos bizottság tehát ha j-

azoktól a délibábszerű képektől is, melyekkel a mi fantáziánkat agyon terheljük. Gyerünk csak a költészetől a prózához, és jelentsük ki az álmódzóknak, hogy a mit mi a török családi élet költészetének a háremnek tartunk az voltaképpen fikció, egy nem is létező valami.

Azaz, hogy pusztán az a hárem nem létezik, melyet mi telhetetlen férfiak képzeünk és szeretünk magunk előtt elképzelni. Más forma a hárem, a hol egy asszony az ur, vagyis ur szeretne lenni, olyan bőven van. És itt jutottunk el ahhoz a ponthoz, a hol a török családi élet fogalmával kissé bővebben kell megismerkednünk.

Nem az én hibám lesz, ha némi prózaiság vegyül majd a pontba, mert a családhoz főleg pedig a fentartásához, a mint azt itt jó nagyszámban levő házas hallgatóság, magammal együtt vallják, nem elég a — költészet. Hát még a keleti családnál, a hol feleségek dolgában, nagyobb luxust enged meg a törvény. Ismerkedjünk hát meg a czikkel közelebbről.

Egy ifju barátom volt nekem Sztambulban, a kis Hüsejje efend.

Időnk legnagyobb részét egymás társaságában töltöttük el, én hogy keleti ismeretekben gyarapodjam, ő pedig, hogy az európai viszonyok felől tudakozódjék.

Sok mindent kitudtunk egymástól ezen a jogezimen, mert tanulekonyak és kíváncsiak voltunk mindketten.

Olyan kíváncsi vagy, akár egy török asszony, vetette nem egyszer szememre a

landó. Szép tőle, dicséretet érdemel és eriki-puszit érte Badeni ur majd megadja Bánffy-nak. Nem irigykedünk miatta. Tehát a bizottság hajlandó. Mire? Komoly megfontolásra és beható eszmecsere.

Szent együgyűség, szenteskedő nagyképűség, milyen nagy a te országod! Az elvi alap tehát bliktri, a régi kvótához való ragaszkodás bolond szeszély, megint tárgyalni kell, megfontolni és eszmeiket cserélni.

A bizottság erre hajlandó. Sőt mint a fentemlített határozat 4. pontjában meg van írva „a részletekre nézve a kapacitáczióknak tört nyitóját vaslat visszautasítása következtében a tárgyalások erendménytelenek maradtak”.

Az elvi alap a vesszőparipa, amelyen az elvtelenség bajnokai szoktak lovagolni. A dolgot érdemi része voltaképpen a részleteknél kezdődik és ezekre nézve a bizottság hajlandó magát kapacitáltatni.

Gyönyörűséges határozat! Még szinte könyörögnünk kell azért, hogy az osztrák el is fogadja mel' őztassék a mi keservesen összekuporgatott millióinkat. Még kérünk kell, hogy 4-5 milliócskával elégedjék meg, lesz több is.

Az elvi alap csak arra jó, hogy otthagyjuk és hogy legyen valami, a mivel a világot be lehessen csapni. De ezuttal nem sikerül ez a magyar kormány-nak.

A nép józan, eszes, okos, jól megfontolt, nem bizott a dologban. Sejtette mindjárt, a mikor Bánffy kezdett kvotaakciót kifejteni, hogy drágán fogjuk majd megfizetni a dícsőséget, hogy Bánffy a miniszterelnökünk. Nem is ül fel senki neki, nem is szereti az országban senki, de gyűlölik, lenézik, hazafietlannak mondják.

Es méltán. Okosabb dolgokat is tudna cselekedni, mint a magyarok nyakára sózni a 36-38 percents kvótát.

De ravasz ember lévén, fel akarja ültetni az egész magyar közvéleményt. Hiába. Tudjuk jól, hogy az elvi alap mesebeszéd, kifogás, nem meggyőződés, nem szükség, csak taktika. Meg is irtuk nyomban, mikor hallottuk róla, azóta is megirtuk sokszor, úgy hogy egyik kormányparti lapársunk már panaszkodik a szüntelen, az unalmas kvótázás miatt. Hiába panaszkodik, hiába unalmas, mi mégis irunk róla, és irnifogunk ezentúl is, hogy na-

pirenden tartjuk, hogy fojtonfolyvást figyelmeztessük a népet az ellene készülő zsarolási kísérletre.

A tanítóink éheznek. Népiskolánk kevés van. Elkelné még egy csomó gimnázium és reáliskola. A kishivatalnok szükségét lát, a nagyhivatalnok cifra nyomoruságban van. A fejlődő Magyarország minden vonalon és minden irányban istápolásra és anyagi segélyre rászorul. Nem tehetjük meg; kevés a pénzünk, de Ausztriának egy pár millióval évente mégis adózunk.

Persze, az elvi alap szentségét azért meg fogja óvni az igen tisztelt és érdemes kvóta-küldöttség. Csak a részletekben lesznek eltérések. Elvben nem fogunk többet fizetni, de a részletekben kiderül majd, hogy 4-5 milliót évente az elvi alap csorbitása nélkül is fizethetünk.

Ez aztán okos logika. De bár a manó elvinné már az ilyen logikát azzal az elvi alappal együtt, amelyivel az ilyen dolgokat lehet megcselekedni.

A határozatot is olvastuk már, Bánffy is kijelentette, hogy föl kell emelni a kvótát. — Jöjjön tehát, aminek jönnie kell, elvestülvagy anélkül. Csak az ellenzék tegye meg a kötelességét és a nép is. Akkor nem lesz kvótá-emelés, isten ucsese nem lesz!

F-g.

Hajduvármegye közgyűlése.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, május 12.

Élénk érdeklődés mellett kezdte meg Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága tavaszi közgyűlését. 1/4 10 óra után lépett be D e g e n f e l d József gr. főispán, kit a közgyűlés eljenzéssel fogadott. A főispán mielőtt a gyűlést megnyitotta, kegyeletes szavakban emlékezett meg S z ó l l ó s s y János t. főügyész haláláról s indítványozta, hogy a vármegye e jeles tisztviselőjének emlékét a bizottság jegyzőkönyvében örökítse meg, mit a közgyűlés egyhangu helyesléssel fogadott.

Ezután az allspán mult évről szóló jelentését felolvastatnak véve, tudomásul vették,

feleségeik egészége, vagy hogyléte után mer-nénk tudakozódni. Nálunk éppen az ellenkező-jével esnénk a neveletlenség hibájába — magyarazgattam Hüsszejn efendinek. — Nem volt akkortájt boldogabb ember nálamnál széles nagy Sztambulban.

Háremet fogok látni — diadalmaskodtam magamban, és aig győztem bevárni azt az időpontot, amelytől évek álmaimnak teljesültét reméltem. Annál is inkább, mert a látogatás napján, mikor értem jött a leendő házigazdám tudomra adta, hogy a felesége beszélni óhajt velem. Hogy kiczirkalmoztam azokat a szép török mondásokat, amelyekkel hölgyemnek kedveskedni fogok, Megszólítani majd úgy fogom, ahogy egy perzsa versből betanultam: óh mohammed paradicsomának ékes tollu madara, engedd, hogy lábad porához dörzsöljem hozzád nem méltó arczomat. Egyelőre Hüsszejn efendi volt mellettem, mohamed paradicsomának nem éppen ékes tollu madara, aki zig-zugokon, szük sikátorokon át vezetett a házáig, mely Sztambulnak egy jól messze fekvő külvárosába volt elrejtve. — Félti az asszony népet, gondoltam magamban, azért rejtegeti a világ elől.

Végre megérkezünk. Nagy márvány palotája, aranyozott palotája nem volt ugyan az én török barátomnak, hanem ehelyett egy egyszerű faépület, melynek deszka kapuján egy jókora nagy fakilincs éktelkenkedett. Mi-egyet kettőt rántott a kilincs madzagján, addig tisztességtudóan hátrabb húzódtam, hogy ha esetleg asszony találna kinyitni az ajtót, meg ne ütközzék egy idegen férfi tekin-tetésén. Ez is olyan sarkalatos pontja a török etiketnek, melynek megsértése botrány számba

csak ifj. L e n g y e l Imre reklamálta a szoboszlói veszett macskát a táblázatos ki-mutatásból, amely hogy volt, bizonyos, mert hiszen egy embert a mult év novemberében megmárt. Ezen mosolygott a közgyűlés, de mikor az időszaki jelentésből azt hallottuk, hogy a lefolyt 3 hó alatt csak Szoboszlón 6 ember esett újból a veszett állatok marása áldozatául, L e n g y e l Imre újból felszó-lalt s kérte az alispánt, hogy intézkedjen a veszett állatok miatt kiadott rendeletének végrehajtása iránt, a mely az összes kutyák szájkosarozását és az összes macskák ket-rezbe záratását rendeli el, elszörnyűködött a közgyűlés. Az alispán azt mondta: erről fe-leljen a polgármester.

K o v á c s Gyula polgármester aztán kijelentette, hogy Lengyel szavát nem ell azért szó szerint venni, hogy ő csak egy kutyának a meglánczolásáról tud s a rendelet ehetőség határai közt végre van hajtvá. Az alispán izgatottan mondta erre, hogy ha nincs elég ereje a polgármesternek, tegyen jelentést s ő rendelkezésére bocsát száz zsandárt. Ezt a polgármester nem fogadta el, de Lengyel újra felszólat s a csak éppen tegnap történt legújabb esetre hivatkozva hangsúlyozta, hogy bizony el kellett volna azt fogadni.

Ezzel a veszettségi rögtönzött vita egyelőre véget ért, kíváncsiak vagyunk, milyen eredménye lesz?

A belügyminiszter a közgyűlésnek azt a határozatát, mely szerint a mult év a jegyzők nyugdíjába is háromszorosán számítassék két évre módosítva hagyta helyben, mit a közgyűlés tudomásul vett. Ezután a történelmi társulatba 100 fittal beléptek alapító tagnak.

Ekkor következett a t. ügyészi állás be-töltése, az alispán a kijelölő bizottság tagjail javaolta S o l t é s z Farkas, C s o h á n y László és L e n g y e l Imre tagokat, kiket a közgyűlés egyhangulag megválasztott. A főispán a maga részéről U j h e l y i Andor, gr. D e g e n f e l d Pál és dr. P o p p e r Mór tagokat, akik nehány percze a szomszédterembe vonulván a főispán kihirdette, hogy a bizottság az e g y e t l e n pályázót dr. C z e g l é d y Mihályt az állásra jel-ölti, ki közgyűlés egyhangu éljenzéssel válasz-totta meg a főügyészi állásra, aki nyomban letette a hivatalos esküt s megköszöni a bi-

menne. Csoszogó lépteket hallottam, az én füleimnek óh mily kedves zene, és miközben az efendi mögött ugyancsak ágaskodtam, hogy a sejtelmes szépségnek legalább az alakját megpillanthassam, jedtemben majd rádöttem az efendire. Egy rémségesen idejét mult sze-recsen asszony vigyorgott felém, akinek, hogy nagyot ne mondjak, akkora szája volt, hogy felső ajakával az eget, az alsóval meg a föld-et érte. Ő volt a ház szobacizusa. Mert tudni kell, hogy ninesen az a török család, ha még oly szegény is, ahol meg ne volna ez a fekete buordarab. Különbben is olcsó az ára, tiz aranyért örök időkre kaphatni. Rendeltetése, hogy az asszonyát kiszolgálja, szórakoztassa, sétára kísérelje és hogy idege-neket, ezuttal engem — megijesszen. Kesőbb már nem voltam olyan félős természetű.

Egy tágas előterembe nyitottunk, ahon-an lépcsők vezettek az emeletre, az egyik lépe ő a jobb oldali szárnyra, a másik meg a balfelől levő lakosztályba. Mert tudnunk kell azt is, hogy külön lépcső, sőt sok helyt kü-lön kapu vezet a férfi termeibe, és külön bejárata van a háremnek, vagyis az asszo-nyoknak. Ez azért van, hogy ha vendég jön a házba, és a török házakban gyakran fordul meg vendég, férfi sohse találkozhassék nővel és viszont. Mindegyiknek külön a bejárata, és csak fent köti a két lakosztályt össze egy előterem, a házaspár és a cselédség haszná-latára.

(Folyt. köv.)

kifaradt efendi. Én legott kész voltam az ok-tatással, hogy a mi asszonyaink se dugnak vattát a fülökbe. Kitudtam tole olyat is, amit mohamedán ember nem szivesen árul el euró painak, sőt két esztendő leteltével annyira ment az összebarakozásunk, hogy vendégé-nek hívott meg egy estére.

Megjegyzendő, hogy a kis Hüsszejn ba-rátom gyenge, beteges, vézna egy legényke volt szegény. Én Herkules voltam mellette, noha bátor embernek, sőt elszántnak tartot-tam a kis atyfit, azt azonban még se mertem róla feltenni, hogy a Hímen láncaival van összekötözve. Hiába, a legnagyobb bátorság mégis csak a nőtlenség megszüntetéséhez kell — Törökországban.

— Efendim — kérdem tőle, mikor est-ebédre hívott meg, voltaképpen azt se tudom, hogy izé, nős, vagy-e, avagy betyár ember.

Török nyelven ugyanis, minden nőtlén embernek betyár a neve. A törökömnek ter-mészetesen megmagyaraztam, hogy nálunk a nős emberek közt is akadhatnak betyárok. Kérdésemre, hogy házas-e, avagy nem, tagadó lag bólintott a fejével: ami törökül azt jel-enti, hogy igen.

— Talán bizony több feleséged is van óh efendi, kérdem a nyápicz legénykét.

Erre meg igenlőleg bólintott a fejével, vagyis más szóval nem. Gyanaakvó szemmel mértem végig az efendit és tartózkodtam a további kárdezősködésektől. Először azért, mert attól félttem, hogy tul lépek azon a ha-táron, ameddig egy nőtlén embernek vagyis betyárnak egy nőssel szemben haladnia sza-bad; azután meg illette: sőt határozottan neveletlenség számba megy a törököknél, ha

is 8-10 ember volt kénytelen Szoboszlón vizsgáznia. A felső népiskola jó intézmény, de nem hihető, hogy nem is jelel meg a gyakorlati iránynak. A polgári iskola nem is olyan drága intézmény, a tanárok alapfizetése 800 frt ugyanolyan minősítést követel tőlük a törvény, mint a felső népiskola tanítóitól. — A polgári iskola benépesedését is bizt. sabbnak tartja.

Némethy Lajos kérdésére, hogy voltak-e középiskolák ott, ahol a felső népiskolát polgárvá alakították, azt feleli, hogy igenis voltak, itt-ott több is.

Kovács Lajos tanítóképezdei igazgató épen a kir. tan. felügyelőnek azon érveivel támogatja a felső népiskola felállításának szükséges voltát, amelyekből a felső népiskolának némely helyeken polgárvá átalakítását eredményezi magyarázta ki.

Kuthy Zsigmond a polgári iskolák mellett szólalt fel s feltűzött városra hivatkozik, melyekben gymnasiumok, reáliskolák mellett szépen virágzik a polgári iskola is, a mit ő az iparos és kereskedő osztály érdekében tart szükségesnek.

Kiss Albert ev. ref. lelkész, orsz. képviselő is azt hangsúlyozza, amit a kir. tanfelügyelő: ő sem akarja egymással szembe állítani a kétféle tanintézetet. Abból a szempontból indul ki, hogy valahára ne csak hangzassuk a polgárság érdekeit, hanem cselekedjünk is érte. Ő e célra a felső népiskolák létesítése által látja elérhetőnek. A törvény nagy különbséget tesz a polgári és a felső népiskola között. Ez utóbbitól háromnak felállításra kerülne annyiba mint egy polgári. Debreczenben, ahol a ref. egyháznak 3 fluiskolájában van most is 5-6 osztály ez könnyebben is menne. Nagyon eljött az ideje, hogy a népoktatási törvényt legalább Debreczenben 30 év múlva végrehajtsa, nagy barátja ez se él se hal. Bár örövendene, hogy ha megengednék a város pénzügyi viszonyai, polgári iskolánk is lenne. Indítványozza, hogy a szűkebb körű bizottság mutassa ki, mibe kerülne hat felső nép és egy polgári iskola Csik azután nyilatkozzék a nagybizottság.

Ötvös K. Lajos ezt nem tartja gyakorlati eljárásnak. **Nagy Zsigmond** főgymn. tanár szerint nem állja útját, ha az állam saját költségén állít polgárit. De ha a városnak kellene, akkor a felső népiskola mellett van; felemlíti azt a történelmi tény, hogy Debreczenben a reáliskola a polgárit pótló tanintézetnek született meg s ezért hozta városunk meg nagy adozatait.

Végül a népnevelési bizottság a következő határozatot hozta. **A bizottság óhajtja, hogy a felső sorban felső népiskolák létesítésének, még pedig gyakorlati földműves és ipari tanfolyamokká. Egyelőre csak 2 fiú és 1 lány részére azt javasolva, hogy intézzen a város a kormányhoz egy feliratot azon szándékkal, hogy a város ezen célra adandó alkalmas telekre építsen egy polgári iskolát. Végül azt is kimondani óhajtja, hogy a felső népiskola a felállítandó g a z d a s á g i s m é t l ő i s k o l a telepével összeköttetésbe lépjen.**

A határozat elfogadása után **Roncsik Lajos** elnököt **Kuthy Zsigmond** arra kérte, hogy a bizottságot minél gyakrabban hívja össze. Ezzel az ülés véget ért.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 12.

Az interpellációk napja.

A mai országgyűlés az interpellációk napja volt, legelőbb a temes-bega-völgyi javaslat másodszori megszavazása után, **Perczel** miniszter felett **Polónyi** a k s elismerte, hogy a zólyomi közgyűlésre a gömöri főispánt törvénytelenül küldte ki, de

másként nem tehetett, azt hozta fel mentésül. A választ **Polónyi** nem vette tudomásul, a többség igen.

Ezután **Bánffy** felelt **Polónyinak**, nem vonja kétségbe — ugymond — a király pétervári látogatásának a jelentőségét, de nem tartja illendőnek az interpelláció tárgyával érdemlegesen foglalkozni. Ő felsége közjogi állását első sorban önmaga van hivatva és képes is megvédeni (nagy derűtség), nem szükséges, hogy a kormány előzetes intézkedéseket tegyen. (Zajos derűtség) A lapok a pohárköszöntőt nem hitelesen közölték.

— Hát mi a hiteles szöveg? zajos kiáltások balról.

Polónyi elismeri, hogy Ő felsége képes a közjogi állás megvédelmére, de a királyi méltóságok megőrzése a kormány kötelessége. Ha pedig a lapok értesítései nem hitelesek, miért nem olvassa fel a hiteles szöveget, melyeket a magyar távirati iroda, az országgyűlési értesítő ad ki? Vagyha ez is megbízhatatlan, miért türi **Bánffy** ezt.

Bánffy ismét viharos derűtség között a következőket jelentette ki hogy nem felelős sem a lapokért, sem a távirati irodáért, ha pedig valaki a hiteles szöveget kívánja elolvasni, akkor olvassa el a Petersburger—Journal-t (viharos derűtség), abból megfogja látni, hogy nem volt abban a pohár köszöntőben sem királyról, sem császárról szó, hanem majestés-ről szó, mi pedig nem sérti a magyar közjogot. B választ a többség tudomásul vette.

Ezután **Bánffy** a görög török háború ügyében felelt **Kossuthnak** oly tájékozottsággal mint valami malom alatti politikus, hogy a nagyhatalmak közbenjárása valószínűleg sikerre vezet: **Kossuth** a választ nem vette tudomásul de a többség igen.

Felelt **Bánffy** **Apponyinak** is, hogy a hatalmak közbenjárásai keleten helyreállítja az egyensúlyt s hogy a hármasszövetség is változatlanul fennmarad, a mi azonban nem zárja ki a más hatalmakkal való jó barátságot sem.

Apponyi erre előbb elesen megkritizálta **Bánffy** a királyi közjogi állásairól tett nyilatkozata miatt, de aztán a választ tudomásul vette.

Végre **Bánffy** régi és ismert tehetetlenségéről tett v a l l o m á s t, midőn beismerte, hogy a külügyi jegyzékek időközönkénti közlételeit nem ígérheti, **Kossuth** a választ nem vette tudomásul, de a többség igen. Legközelebbi ülés kedden.

Bánffy lemond.

Budapest, május 12. (A Debr. ered. táv.) **Ab. H.** tudósítója előtt egy ismert kormány párti, pénzügyi kapacitás kijelentette, hogy **Bánffy** a kvóta emelésében 33.2 százalékon tul semmi esetre sem megy, így egész biztosra vehető, hogy beadja a lemondását.

Ujdonságok.

Rovataink egy része térszűke miatt ki-maradt.

* **A városi közgyűlés előkészítése.** Pénteken, azaz f. hó 14-én d. e. 9^{1/2} órakor gróf **Degenfeld** József főispán elnöklété alatt teljes tanácsülés tartatik a város háza nagy termében, melyen a f. hó 28-iki városi közgyűlés elé kerülő tárgyakat készítik elő.

* **A dandárparancsnok Debreczenben.** A m. kir. honvédelmi miniszter által május 1-től fogva ide helyezett dandárparancsnokság ma kezdette meg hivatalát Debreczenben. — **Perczel** József dandárparancsnok, segéd-tisztje és a parancsnokság többi tisztjeivel együtt tegnap érkezett meg városunkba. Ma d. e. a helyben állomásozó katonaság összes tisztjei tisztelegtek és bemutatkoztak a dandárparancsnok Bank palotában levő hivatalos helyiségében.

* **Allamsegély egyházkerületünk középiskoláinak.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerület középiskoláinak a vallás és közoktatásügyi

m. kir. miniszter a folyó évre a következő segélyeket adta: a szathmári főgymnasiumnak 10.000 frtot, a békési főgymnasiumnak 3000 frtot, a mezőturi főgymnasiumnak 5000 frtot, a kisujszállási főgymnasiumnak 11.000 frtot, a máramarosszigeti főgymnasiumnak pedig a régi 10.000 frton kívül meg 2000 frtot s erről ma leiratban értesítette az ev. ref. püspöki hivatalt.

* **Ki lesz a gyakorló iskola tanítója?** A Kállai István halálával megüresedett gyakorló iskolai tanítói állásra hirdetett pályázat holnapután jár le. Az állásra, melylyel 90 forint törzsfizetés, 60 frt ötödéves korpótlék, 240 frt lakbér, 19 köbméter tűzifa jár, idáig 12 pályázó jelentkezett a püspöki hivatalnál és pedig kettő Debreczenből, 10 pedig vidékről.

* **Áthelyezett vasuti tisztviselő.** **Seydl** Ödön m. kir. államvasuti hivatalnokot, a debreczeni vasuti állomás buzdgó, szorgalmas számfejtőjét, saját kérelmére, N. Bogsánra helyezték, hol a feladási pénztárt fogja kezelni e derék tisztviselő.

* **Letört bimbó.** **Kertész Imre** fél éves kis leánya **Mariska** ma d. e. 8 órakor meghalt, temetése holnap d. u. 3 órakor lesz kismester utca 1125 sz. házból.

* **Kormánybiztos kereskedelmi akadémiánkon.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a debreczeni társulati felső kereskedelmi iskolához az 1896-7 tanév végén tartandó rendes, valamint az esetleg ebből kifolyó pótló és javító érettségi vizsgálatok vezetésére miniszteri biztos minőségben saját részéről dr. **Molnár Imre** nagyváradai kir. jogakadémiai tanárt bizta meg.

* **Menzel főhadnagy temetése.** A korán elhunyt **Menzel József** cs. és kir. főhadnagyot tegnap d. u. helyezték örök nyugalomra. A temetés katonai pompával ment végbe. A temetésen nagy és elegáns közönség volt jelen. Ott voltak **Jekelfalussy** tábornok, **Suvich**, **Biró Kálmán**, **Nyiri** ezredek, az egész tisztikar, a közös, a honvédség, huszárság, csendőrség tisztikara teljes számban, — **Komlóssy** Arthur főjegyző, **Körner** Adolf, **Vécsey** Imre tanácsnokok, **Szeghő** István táblai tanács elnök, **Sz. Szabó** József s még számosan a város előkelőségei közül. Azonkívül az elhunyt nagyszámu barátai s tisztelői. A gyászszertartást dr. **Wolff** **Nándor** püspök végezte fényes segédlettel, melynek befejezése után megindult a halottas kocsi, előtte haladt a nagyhalmaz koszorukat vivő külön kocsi. A koporsót a tisztikar s a nagy közönség kísérte a róm. kath. temetőbe, hol a korán elhunyt főhadnagyot örök nyugalomra helyezték.

A megboldogultnak koszorut küldtek: **A** 39. gy. ezred tisztikara — **Das** officiers corps Inf. Regiment 39, **Seinem unvergesslichen Kamerade**; **Suvich** ezredes magán koszoruja; **Wurmb** ezredes — **Dem kameraden und freund** **Emil von Wurmb** und familie; **Nyiri** honvéd gyalog ezredes magán koszoruja; **M. k.** debreczeni 3. honvéd gyalogezred tisztikara — **kedves bajtársunknak**; **Szilvinyi** huszár ezredes **Gyöngyösről**; **Gerty** **Szilvinyi** — **Oberst** **Szilvinyi** **Szilvinyi** család **Bécsből** Familie **Szilvinyi**; **Igaz** barátjának **Dragota** család; **Nevtelen** tisztelő **fehérszalaggal**; **Bulszler** **Ágost**; **Glavasevich** — **jó barátjának**; **Szobotka** hadnagy; **Dr. Derekassy** család; **Bánatos** mamája **szereget** **kedves** **fiának** — **Józsikának**, **Szeretett** **kedves** **Józsikának** — **Feri** **bácsi** és **Pepi** **néni**; **Józsikának** — **Károly** **bácsi** és **Mitzi** **néni**.

* **Kinevezés és áthelyezés.** A királyi igazságügyminiszter előterjesztésére **Udvarhelyi** **Dezső**, a debreczeni kir. ítélőtáblához berendelt bírósági jegyzőt a derecskei járásbíró-sághoz törvényszéki bírói minőségben saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

* **Az adózók érdekében.** Az 1897-ik évben kivetendő III. osztályu kereseti adóra vonatkozó adóztatási javaslatokat előtűntető kivetési lajstromok a városi adókövető osztályban Hungária épület II-ik emelet 13-ik ajtó 8 napi közszemlére f. év Május 11-től kitéve vannak, mihez képest az adózók figyelmeztetnek hogy a kivetési lajstromokat saját érdekében tekintsék meg, és ha a kivetés ellen alapos

kifogások van felszólalásait a következő sorrendben a városi kitanácsstermekben tartandó tárgyalások alkalmával előadhatják és pedig: Május hó 20-án Hatvan utcai lajstrom 1-60 tételig 21-én Hatvan utcai lajstrom 61-102 tételig és Csapó utca lajstrom 1-40 tételig 22-én Csapó utca lajstrom 41-87 tételig és Péterfia utcai lajstrom 1-40 tételig 24-én Péterfia utcai lajstrom 41-75 tételig és Kossuth utcai lajstrom 1-56 tételig 25-én Varga utcai lajstrom 1-75 tételig 26-án Piacz utcai lajstrom 1-80 tételig 28-án Piacz utcai lajstrom 81-144 tételig. A tárgyalás minden napon délelőtt 8 órakor kezdődik. **A d e b r e c z e n s z. k i r. v a r o s a d ö u g y o s z t á l y a**

x **Központ** az emeleten. Elsőrangú kávéházaink egyike a Jónász-féle, mely a régi földszintes helyiségéből a Szedlak-ház I. emeletére helyeztetett, a mai napon nyílt meg. Rácz Károly zenekara közreműködése mellett. Hogy a mindig előnyösen ismert kávésmenyire méltányolja a közönség pártolását, azt leginkább azzal mutatta meg, hogy az adozat nagyságától meg nem riadva, új berendezése minden tekintetben párhuzamban áll Debreczen intelligenciájának legfokozottabb igényeivel.

Vizsgálati rend.

A debreczeni ev. ref. főiskola igazgatósága a folyó tanév végi vizsgálatokra vonatkozólag a következő értesítést adta ki: Junius hó 14-én reggel 8 órakor hálaadó istentisztelet a főiskolai imateremben.

Vizsgálatok:

A) a t h e o l o g i a i a k a d é m i á n.
Junius hó 14-én kezdődnek az I-IV. éves hitanhallgató párbeszédi vizsgálatok tartanak jun. 26-ig.

Junius 29-én theologiai alapvizsgálatok tartatnak; az ezekre vonatkozó kérvények jun. 26. déli 12 óráig nyújthatók be a theol. dékáni hivatalban.

B) a j o g é s á l l a m t u d o m á n y i k a r n á l,

Junius 14-én kezdődnek a párbeszédi vizsgálatok.

Junius 20. déli 12 óráig az alap és államvizsgálatok letétele végett, a kellően felszerelt felyamodványok a jogi dékáni hivatalba beadandók.

Junius 21. s következő napjain alap és államvizsgálatok tartatnak a főiskola kistanácsstermében a később közzeendő sorrendben.

C) a f ő g i m n á s i u m b a n.

Május 13-14. a VIII. osztály magánvizsgálata.

Május 15. a VIII. osztály osztályvizsgálata.

Május 17-21. írásbeli érettségi vizsgálat.

Junius 13. d. e. 10 ó. francia nyelvi vizsgálat.

Junius 13. d. u. 4 ó. tornavizsgálat.

Junius 14-én VII. oszt. vizsgálata az oratoriumban, I. oszt. vizsgálata a physikai tanteremben, d. e. az A. szakaszé, d. u. a B. szakaszé.

Junius 15-én a VI. oszt. és II. oszt. A. és B. szakaszának vizsgálata ugyanott és ugyanazon rendben, mint a VII. és I. oszt.

Junius 16-án az V. oszt. és III. oszt. A. és B. szakaszának vizsgálata, mint az előbbieknél.

Junius 17-én a IV. A. oszt. vizsgálata az oratoriumban, a IV. B. osztályé a physikai tanteremben.

Junius 18-22-én magánvizsgálatok 18-19-én az I. osztályé, 21-22-én a II-VII. osztályé. A magánvizsgálatok írásbeliek és szóbeliek.

Junius 23-29. Szóbeli érettségi vizsgálatok.

A vizsgálatok általában d. e. 8 órakor, d. u. 3 órakor kezdődnek.

D) a t a n i t ó k é p e z d é b e n.
Junius 24. és 25. napjain délelőtt 9-12, délután 4-6 óráig az akadémiai teremben nyilvános közvizsgálatok.

Kiadta Debreczenben 1892. Május 10.

Az igazgatóság.

IRODALOM.

Az Egyetemes Könyvtár új kiadványai
A Gross Testvérek kiadásában Győrött megjelenő »Egyetemes Könyvtár«, mely az irodalom minden ágából közöl értékes és hasznos olvasmányul szolgáló műveket s mely kiadványai irodalmi becsénél s azok hallatlanul olcsó áránál fogva (egy szám ára 10 kr.) valóban hézagot pótló könyvpiacunkon, ismét három értékes művel gazdagította irodalmunkat. Az egyik a könyvtár 83-ik számaként megjelent »Szeszely« (Un Caprice), Musset Alfréd bájos, költői szépségekben gazdag egyfelvonásos vígjátéka, melyet eddig sajnálatul nélkülözünk nyelvünkön s melyet Zoltán Vilmos fordított francziából magyarra, nagy gonddal visszaadva az eredetinek nyelvbéli szépségeit is. A 10 kr. áru füzetet melegen ajánlhatjuk a drámairodalom minden barátjának. Az Egyetemes Könyvtár 84-85 kettős füzetét »Galotti Emilia«, Lessing G. E. világhírű 5 felvonásos tragédiája képezi, melyet szintén Zoltán Vilmos fordított le nagy gondossággal. Az igazi irodalmi értékkel bíró mű fontos tanulmányi segédesszközül szolgálhat a tanuló ifjúságnak is. A kettős füzet ára 20 kr. Megjelent két-két kettős füzetben a 86-89 szám is. Boisgobey érdekesítő franczia regénye: »A bűn ösvényén« Ballangó (Ben edek Árpád) szép fordításában. — Az Egyetemes Könyvtár egyes számai kaphatók Győrött a kiadóknál s minden könyvkereskedésben. A könyvtárra, melynek havonként kétszer jelenik meg egy-egy füzet, elő is lehet fizetni. Előfizetési ára egy évre 2 frt 40 kt., felévre 1 frt 20 kr., negyedévre 60 kr. Egy füzet ára 10 kr. A pénz előleges beküldése mellett bérmentve szállítatik. Teljes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A Vasárnapi Lapok f. hó 9 iki száma a következő taralommal jelenik meg: Szükség és divat. B-től. — Elvek, költemény, irta: Korod a Pal. — Könyv és mosoly, regény irta: Benic z k y n é B a j z a Lenke. — Kis babák. L. Sz. és G.-tól. — Szépek albumából. — Darányi Ignác. — Izabella főhercegné. — Déli Korzó. L. vél egy szép asszonyhoz: H a r g i t a i t ó l. — Dél Hellászról, költemény, irta: C s e n g e r i János. — A miniszter, irta: T h u r y Zoltán. — S e r l y Lajos zene-zerzeménye. — Küry Klára. — Színházak multjából D'Artagnantól. — Nem azért szeretlek. költemény, irta: Pap Zoltán. — A társaságból, B. B. L.-tól. — A szerajevói metropolita, S z o k o l a y Kornéltól. — Hamorvölgyi képek, M. M.-tól. — Eva, regény, fordította: Huszár Miklós. — Seregi ur keservei, irta: Z e m p l é n i P. Gyula. — Vasárnapról-vasárnapra, G a r a b o n c z i Á s t ó l. — Színházigazgatók — Lublóvár. G-y-tól. — Pozsony ünnepe. Y-tól. — Színház, G. a tól. — Irodalom. — Zené. — Sport. — Szerkesztői üzenetek. — Képrejtvény K é p e k: Szépek albumából. — Kis babák (4 képpel). — Darányi Ignác. — Izabella főhercegné. — Lubló vára. — Küry Klára (3 képpel). — Relle Iván. — Porzolt Kálmán. — Pap Zoltán. Mandics Miklós. — Lilla-Füred (4 képpel).

KÖZGAZDASÁG.

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál.

1. Szőlőssy Bálintné Debreczeni Zsuzsánna eladja 2817 sorszámu házat Végh Jánosnak 2860 frtért.

2. Sós Mihály és neje Nagy Sára meg-

veszik Igai Sános és neje Pap Eszter 6 hold 421 □ öl területű ujosztásu földjét 800 frtért.

3. Bisánszky József és neje Nagy Julianna 86 □ öl területű homokkerti szőlőjét megveszik Kocsis János és neje Zalis Julianna 345 frtért.

4. Géder István és neje Balogh Julianna zsidókerti szőlőjének 282 □ öl területű részét eladják Molnár János és neje Tisza Erzsébetnek 536 frt 80 krért.

5. Weichinger Károly és neje Müller Ottilia megveszik a debreczeni első takarékpénztár tulajdonát képező 1898. sorszámu »Hungária« nevű beltelkes házat 280.000 frtért.

6. Molnár Mihályné Kiss Erzsébet 209 □ öl területű hatvan-utcai kerti szőlőjét elajándékozta Nagy Bálintné, Molnár Juliannára.

7. Szatmáry József és neje Harsányi Sára megveszik Szatmári István és neje Kovács Julianna 6 hold területű ondódi földjüket 2000 frtért.

8. Özv. Szabó Sándorné Pfanschmidt Terézia 2233 sorszámu házat megveszik Bödögh Zsigmond és neje Teleszky Teréz 4000 frtért.

9. Kegyes Ferencz és neje Pálffy Julianna megveszik Vámosy István s tár-ai 7584 hrsz ingatlanukat 10000 frtért.

10. Mihály Ferencz, Mihály Károly eladják ujosztásu földjeiket Hallgatószer, Nagy Ferencz és Hallgatós Julianna, Nagy Andrásnének 1250 frtért.

11. Hangyási Mihály és neje Csáki Erzsébet 2909. sorszámu házukat eladják Lukács Ferencz és neje Nagy Juliannának 1250 frtért.

12. Czuber János és neje Pogány Vilma 168 □ öl területű homokkerti szőlőjüket 200 frtért megveszik Rácz Lajos és neje Kovács Mária.

13. Kovács Ferencz és neje Molnár Mária 849 sorszámu házukat ondódi földjével együtt valamint pusztabánki kaszálójukat megveszik Medgyesi Ferencz és neje Nagy Julianna 9000 frtért.

14. Medgyesi Ferencz és neje Nagy Julianna megveszik Özv. Szabó Sándorné Pfanschmidt Terézia ondódi és ujosztásu földjét 200 frtért.

15. Veréb János és Veréb Eszter megveszik Hajdu János és neje Holló Rozália boldogfalvai kerti szőlőjét 1600 frtért.

CSARNOK

Egy detektív regénye.

— Ottolengui Rodrigótól. —

— A Debreczen saját fordítása. —
(Folytatás.)

— Az Isten szerelmére uraim, hagyják már ezt a sok tereferét, térjünk a dolog végére, az öreg Neuilly így szakította felbe őket. Már szinte elégek a türelmetlenségől, ha meg nem tudhatom az igazságot.

— Igen, Roy, szólt Emilia is, tehát miért nem is mondod el egyszerűen az egész történetet, hadd tudják meg az urak az igazságot?

— Ezt akartam én is tenni, csak hogy az meg nagy gyönyörűségemre szolgált, hogy Mr. Barnessel össze mérhettem a pengémel. Belátom, hogy figyelmenlül jártam el Mr. Neuillyvel szemben, kérem bocsásson meg. Tehát az ifjúsággal kell kezdenem. Megiskolás koromban szerettem az én játszótársnómet, a kis Rózi anyuskáját és midőn a harvordi egyetemre mentem, már ekkor eljegyeztük egymást, ő akkor 15 éves lehetett. Volt azonban nekem egy unokatestvérem, ki tíz évvel idősebb volt, mint én, a ki nagy kártyás és iszákos is volt. Ama Montalbonnak

ez időtájt volt játékbarlangja New-Orleansban s az én szerencsétlen unokatestvérem természetesen állandó törzsvendége volt. Egy este ismét nagyon bevolt rugva s ugyanekkor reávette az asszony, hogy vegye feleségül, hirtelen papot hivatott, a ki elég lelketlenül össze is adta őket. Csak néhány nap múlva jözanodott ki teljesen unokabátyám, de a törzstestvérekről már ekkor nem tudott semmit. És Montalbon ép erre építette tervét. Törlesztés kezdett hozzá, biztatni kezdte, hogy házasodjon meg, sőt menyasszonynak valót is ajánlott neki, ki nem volt más, mint ép az én kis jegyesem. A pénzvágó és bosszu vezérelték ezt a nőt. Bigámia bűnébe akarta unokatestvéremet juttatni, hogy azután a vele való előbbi házasság örve alatt pénztől szípolozhassa, de másrészt meg kis jegyesem családján is bosszút akart állani, mert valamikor megsértették. Terve sikerült is. Unokatestvérem tényleg megszerette a fiatal kreolnőt különben is szép fiu volt, a leánya pedig még fiatal és igen gyöngye, végül is szenvedélyes ostromainak nemállhatott a kérésének ellen, engedett s megtörtént a házasság. Nos, most unokatestvérem egészen a Montalbon hatalmában volt, a ki teljes öt évig szípolozta.

Időközben a kis Róza is megszületettvén pedig bevégeztem tanulmányaimat, de nem tértem New-Orleansba vissza, mivel igen elkeserített jegyesem hűtlensége. Párisba utaztam állandó tartózkodásra, hol egyik nap kétségbeesett levelet kaptam a fiatal asszonykától. — Montalbon az unokatestvéremmel házasságát a nyilvánosságra hozta s ellenségének a leányát beledöntötte a gyalázatba. Ekkor csupán a bosszu vezérelt engem, haza indultam, hogy bosszút állok unokatestvéremem, de elkéstem. A szegény asszonyka meghalt, unokatestvérem eltűnt.

Folyt köv.

Nyílt-tér.

Henneberg selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, koczkázott mintázott damaszelt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. a megrendelt árukat, postabér és vámmentesen a házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek: **Henneberg G.** (cs. és k. udv. szállító) **selyemgyárai Zürichben.** Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (1).

Ügyvédi iroda változtatás.

Tudatom, hogy

ügyvédi irodámat

Debreczenben, Nagy-Hatvan-
utca és Kis-Mester utca sarkán levő 1099. sz. házba tettem át.

Tisztelettel

Konrád Sámuel

nyugalmazott törvényszéki bíró,
köz- és váltó ügyvéd.

**A Hazai általános biztosító
részvénytársaság
debreczeni főügynöksége
1897. május 1-től
br. Podmaniczky-ház I-ső eme-
letén (Geréby Fülöp felett)
található.**

Árverési hirdetmény.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvény Társaság megkeresésére, a Banknál 201. 209. 265. 322. 358. 367. és 443. számok alatt elhelyezve levő s ki nem váltott értékpapírok és ékszerek a Banknak Piacz-utca 5. szám alatti üzleti helyiségében 1897 évi május hó 18-án d. u. 3 órakor megtartandó nyilvános árverésen közbejöttömmel el fognak adatni.

Kelt Debreczenben, 1897. május 10

Paksy Imre,

kir. közjegyző.

Varga és Vass férfiszabók

előbb **HUBER JÓZSEF.**

Van szerencsénk szíves tudomásul adni a nagyérdemű közönségnek, hogy megnagyobbított üzletünket a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítva azt újonnan berendeztük, dus választékban nagy raktárt tartunk bel és külföldi szövetekből. Készítünk minden e szakmába vágó munkákat u. m.

magyar, francia, angol és német férfi-ruhákat

ugyszintén papi és kolostori egyenruhákat gyors pontos és jutányos áron. Amidőn a n. é. közönségnek az eddigi szíves pártfogásáért köszönetünket kinyilvánítjuk, kérjük azt továbbra is részünkre fentartani.

Tisztelettel

Varga és Vass férfiszabók,

Huber-ház.

SERSON C. H.

tapeta gyára **Sz. Morva-Neustadtban.**

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy itt helyben Várad-utczán, a Bank-palotával szemben, t. Szalay ur házában úgy **Kolozsvárt,** Monostor-utca 9. sz.

állandó tapeta raktárt

nyitottam,

hol mindég a legujabb gyártmányaim a legizlésebb kivitelben találhatók.

Miután gyárbamban a legolcsóbb tapeta is műizléssel van kiállítva, **olcsón** csinos tapetirozást eszközölhetek.

A tapeták hatása emelésére itt helyben papir-gyurmából megfelelő színes dombor díszletek készülnek, melyek alkalmazásával a szobák többé nem színes papírral bevont skatulyákhoz hasonlítanak.

Főtörekvésem; szolid áron szolid munkával szolgálni, mit annyi-
val inkább tehetek, mert a kiadási többlet, mit a tapeta árus kénytelen felszámítani, nálam a megrendelő javára esik; de még a legujabb mintákban válogathat.

A n. é. közönség pártfogását kérve, szolid munkámért kezeskedem.

Serson C. H.

Együttal tudatom, hogy a helyes és izlésebb kivitelhez szükséges pótmunkákra, u. m.: fa- és márványutáztatok, tónusban való festésekre, ugy a mennyezet színes kivitelére, helybeli festő **Horváth András** (főtér 1712. sz.) vállalkozott.

Minden hölgy szeret

sok pénzt megtakarítani és erre most megint jó alkalom kínálkozik. Nagyobb mennyiségben összevásárolt

ezipők, vászonárúk, napernyők, fehérneműek stb.

most bámulatos olcsó árban beszerezhetők

Ifj. KOVÁCS S. ezégnél

Kossuth-u. I-só tkpéztár épület.

Újdonságok

nyári ruhákra:

Ecrü himzett batisztok,

Ecrü mosó Grenadin kelmék

és
Ecrü szerb vásznak

— métere 19 kr. —

Továbbá

Franzia himzett batisztok,

Pique és Cretonok

nagy választékban kaphatók

BOSZNAY J. és Társa

ezégnél

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

FALLER GYULA

DEBRECZEN

Piac-utca 91.
UPI divat czikkek
nagy választékban.

Kossuth-utca Városháza
NŐI kalapok,
és női divat czikkek
nagy választékban.

15 fióktelep.

Tavasza. — 1897. — Nyarra.

15 fióktelep.

Készen és mérték szerinti megrendelésre.

Alapítottatott
1846-ban.

KASSOWITZ FÜLÖP

Alapítottatott
1846-ban.

Magyarország legrégibb és legnagyobb

férfi- fiu- és gyermek-ruhák telepén,

Debreczen, főter, a Hungáriával szemben

feltétlenül legszolidabb férfi ruha kereskedő cég, a mennyiben nem tetsző árukat becserél avagy készpénzben visszafizeti az árát.

Tavaszi:

Egy brünni cheviot öltöny	6	frt és feljebb
» brassó » » »	9	» » »
» gráci » » »	11	» » »
» zsolnai Loden » » »	12	» » »
» Angol cheviot » » »	13	» » »
» fekete és kék camgarn » » »	9	» » »
Egy felöltő brünni kelméből	8	frt és feljebb
» » brünni sima kotsmen » » »	10	» » »
» » egész finom » » »	15	» » »
» » papi fekete doszkinból » » »	13	» » »
Egy Havelok brassói kelméből	8	frt és feljebb
» ulster gallérral » » »	14	» » »
» » gallér nélkül » » »	12	» » »

Nyári:

Egy Lawn-Tennis öltöny	8	frt és feljebb
» Brünni camgarn sima öltöny, különböző színekben	12	» » »
» Ugyanaz koczkás » » »	13	» » »
Egy fekete camgarn smocking öltöny	18	» » »
» camgarn jaquet öltöny » » »	20	» » »
» színes jaquet öltöny » » »	17	» » »

Legszebb különlegességek fiu és gyermek ruhákban.

15 fióktelep.

Fényes Mór

üzletvezető.

15 fióktelep.